Dělník v koželužské výrobě (kód: 32-031-E)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Koželědlná a obuvnická výroba a zpracování plastů (kód: 32)
Týká se povolání: Dělník v koželužské výrobě
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 2

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Volba postupu práce, materiálů a pomůcek v koželužské výrobě	2
Obsluha koželužských strojů a zařízení	2
Seřizování, ošetřování a údržba koželužských strojů a zařízení	2
Výroba a opracování holiny v koželužské výrobě	2
Úprava a zpracování usní a kožešin po činění	2

Platnost standardu

Standard je platný od: 19.06.2020 do: 20.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Volba postupu práce, materiálů a pomůcek v koželužské výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat pracovní postup u stanovené pracovní operace (námok, nebo mízdření) koželužského procesu při dodržení zásad BOZP	Ústní ověření
b) Zvolit suroviny a materiál potřebný ke zhotovení předloženého vzorku usně, zhodnotit jejich vlastnosti z hlediska kvality, zdůvodnit jejich použití a vhodnost pro skupinu výrobků v kožedělné výrobě	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Určit a pojmenovat předložené vzorky kůží (i rozpracovaných), usňových a kožešinových materiálů, popsat jejich vlastnosti	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha koželužských strojů a zařízení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat předepsané ochranné pracovní pomůcky a zdůvodnit nutnost jejich použití	Ústní ověření
b) Zkontrolovat funkčnost stanoveného koželužského stroje, připravit ho pro vykonání pracovní operace, nastavit potřebné parametry, uvést konkrétní stroj do chodu s ohledem na předpisy BOZP	Praktické předvedení
c) Popsat složení a obsluhu stanoveného koželužského stroje, předvést obsluhu zadaného stroje nebo zařízení podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Seřizování, ošetřování a údržba koželužských strojů a zařízení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Seřídit stanovený stroj pro koželužskou výrobu včetně nastavení daných parametrů a dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést základní údržbu stanoveného stroje s ohledem na dodržování zásad BOZP, zdůvodnit nutnost pravidelné údržby	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Výroba a opracování holiny v koželužské výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat technologický postup výroby holiny a zdůvodnit nutnost vykonání jednotlivých pracovních operací	Ústní ověření
b) Popsat pracovní postup u jednotlivých operací používaných při výrobě a opracování holiny	Ústní ověření
c) Vykonat zadanou pracovní operaci pro výrobu a opracování holiny v souladu s technologií výroby a za dodržení BOZP	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Úprava a zpracování usní a kožešin po činění

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat jednotlivé úpravy a způsoby zpracování usní a kožešin u předložených vzorků, navrhnout způsob konečné úpravy pro stanovený materiál	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Rozeznat a popsat konkrétní způsob úpravy předloženého vzorku usně nebo kožešiny	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Popsat pracovní postup a předvést pracovní operaci sušení	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Stanovit účel pracovní operace napínání, popsat postup práce a předvést tuto operaci	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Vysvětlit rozdíl mezi materiály upravovanými broušením líce a broušením rubu, rozeznat tyto způsoby úpravy na předložených vzorcích usně	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž autorizovaná osoba vyhotoví a uchazeč podepíše písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - https://nsp.cz/jednotka-prace/delnik-v-kozeluzske-vyrob#zdravotni-zpusobilost).

Ověřováním kritérií hodnocení pro jednotlivé odborné kompetence je třeba získat celkový přehled o způsobilosti uchazeče vykonávat pracovní činnosti v určitém úseku koželužské výroby.

Zkouška bude probíhat v koželužské dílně, při konkrétních pracovních operacích a na koželužských strojích. Při ověřování kritérií hodnocení založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, ke komplexnímu přístupu k řešení daného úkolu a k samostatnosti uchazeče. Dále se sleduje dodržování pracovních postupů, správná volba technologie, celková kvalita provedení operací a produktů (polotovarů a výrobků), správná obsluha strojů, nářadí a zařízení. Při ústním projevu uchazeče je třeba sledovat používání odborné terminologie, jednoznačnost formulací a využívání teoretických znalostí pro řešení úkolů.

Při ověřování odborné kompetence **Volba postupu práce, materiálů a pomůcek v koželužské výrob**ě, kritéria hodnocení c), zadá autorizovaná osoba pro ověření kritéria hodnocení minimálně 2 a maximálně 5 vzorků od každého materiálu, a to podle zaměření konkrétní koželužské výroby podle aktuálního výrobního programu firmy.

Při ověřování odborné kompetence **Seřizování, ošetřování a údržba koželužských strojů a zařízení**, kritéria hodnocení a), určí autorizovaná osoba typ koželužského stroje, který bude uchazeč seřizovat.

Při ověřování odborné kompetence **Výroba a opracování holiny v koželužské výrobě**, kritéria hodnocení c), určí autorizovaná osoba konkrétní pracovní operaci, kterou bude uchazeč vykonávat.

Při ověřování odborné kompetence **Úprava a zpracování usní a kožešin po činění** určí autorizovaná osoba, zda bude ověřování kompetence probíhat v technologickém procesu výroby kožešin nebo při zpracování usní; dále při ověřování této odborné kompetence u kritérií hodnocení a) a d) zadá autorizovaná osoba minimálně 2 a maximálně 5 vzorků od každého materiálu, a to podle zaměření konkrétní koželužské výroby podle aktuálního výrobního programu firmy.

Uchazeč si zajistí pracovní oděv podle požadavků BOZP pracoviště, na kterém bude zkouška probíhat.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí..

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na kožedělnou výrobu nebo chemickou výrobu a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti koželužské nebo kožedělné výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování v oblasti koželužské nebo kožedělné výroby.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na zpracování usní, plastů a pryže nebo aplikovanou chemii a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti koželužské nebo kožedělné výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování v oblasti koželužské nebo kožedělné výroby.
c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na kožedělnou technologii a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti koželužské nebo kožedělné výroby nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování v oblasti koželužské nebo kožedělné výroby.
d) Profesní kvalifikace 32-031-E Dělník v koželužské výrobě a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti koželužské nebo kožedělné výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování v oblasti koželužské nebo kožedělné výroby.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Koželužská dílna vybavená koželužskou technikou a technologií, a to v souladu s ekologickým provozem, s přísunem potřebné energie, odpovídající bezpečnostním a hygienickým požadavkům, vybavená následujícím základním výrobním zařízením, nářadím, materiály, polotovary a komponenty pro koželužskou výrobu.

- Stroje a zařízení potřebné k výrobě holiny, činění a úpravě usní a kožešin
- Osobní ochranné pracovní prostředky (ochranné brýle, rukavice, pracovní obuv, pracovní zástěra)
- Výrobní dokumentace (technická a technologická dokumentace) pro koželužskou výrobu, bude k dispozici v listinné podobě v počtu 1 kus pro okamžité použití uchazečem
- Vzorky kožešin, exotických usní, usňových a vrchových a podšívkových materiálů s různými povrchovými úpravami (minimálně 2 – maximálně 5 vzorků od každého druhu materiálu)
- Vzorky kůží v různém stavu rozpracovanosti (minimálně 2 – maximálně 5 vzorků od každého druhu materiálu)
- Vzorky činících látek (minimálně 2 – maximálně 5 vzorků)
- Místnost pro provedení ústní části zkoušky

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro vykonání zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 40 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přípravu a přestávky) je 5 až 7 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Česká obuvnická a kožedělná asociace, Zlín
ORTO plus, s. r. o., Zlín
Academic School, Střední škola, s. r. o., Zlín